

Pla Estratègic de l'Alimentació de Catalunya 2021-2026

Un full de ruta per a un sector estratègic de país

L'**alimentació** és el **nexe** entre l'**agricultura**, la **salut**, el **medi ambient** i les **persones consumidores**. La manera com es relacionen i vinculen els seus agents entre sí, és la manera en què enfoquem el nostre futur

Pla Estratègic de l'Alimentació de Catalunya 2021-2026 (PEAC)

Un instrument interdepartamental i intersectorial per construir un sistema alimentari sostenible, segur, resilient, saludable i d'accés universal, que assenta les bases del Pacte Nacional per a l'Alimentació de Catalunya

Una visió alineada amb les agendes internacionals i europees

Agenda 2030 i Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

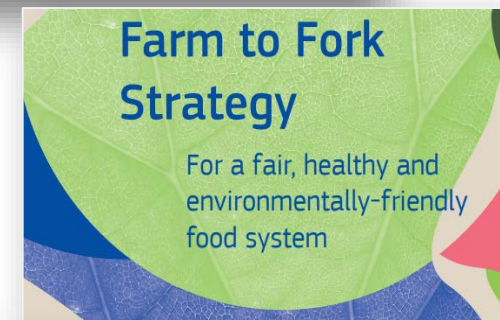

Economia

Societat

Biosfera

A nivell europeu...

1 any de treball intens i col·lectiu de tots els agents de la cadena de valor alimentària per arribar a un full de ruta per l'alimentació de Catalunya de consens

1/ Diagnosi tècnica

Anàlisi de l'**estat de situació actual** de l'alimentació i identificació de les seves principals **debilitats, amenaces, fortaleeses i oportunitats**

9 grups de treball

220 persones expertes

2/ Marc estratègic

Definició de la **formulació estratègica** del Pla (**missió, visió i valors**) i identificació dels **reptes globals** i de les **línies estratègiques prioritàries**

7 grups de treball

91 persones expertes

Sessions participatives temàtiques

3/ Marc operatiu

Definició i consolidació de les **iniciatives** i actuacions a implementar

19 grups de treball

131 persones expertes

Sessions participatives territorials

4/ Quadre de comandament

Concreció del model de governança i definició dels indicadors d'avaluació i seguiment del PEAC

1 grup **24** persones

Assessorament transversal (Grup Multidisciplinari)

El procés participatiu s'ha dut a terme en **dues fases**:

Priorització de les línies estratègiques

Concreció de les actuacions als territoris

Alt impacte de les propostes al PEAC

69% de les propostes (406 propostes) ja estaven parcialment o totalment previstes al document de partida, però van servir per introduir modificacions i matisos

15% de les propostes (88 propostes) es van incorporar al document com a noves propostes

16% de les propostes (96 propostes) no es van incorporar al document perquè tractaven d'un tema no relacionat amb l'alimentació, no estaven alineades amb els objectius del Pla o tractaven d'una qüestió fora de l'àmbit competencial que aborda el PEAC

(*) S'inclouen les persones implicades en les sessions participatives d'aquesta fase (107), les que han incorporat propostes a la plataforma participa.gencat.cat (78), els professionals i les professionals del DARP que van participar en la sessió pilot (42) i aquelles que van completar l'enquesta inicial de priorització d'objectius (128)

Formulació Estratègica del Pla

Missió

La seva **missió**, entesa com la raó de ser que justifica la necessitat de disposar d'una estratègia alimentària de país és la de...

Articular un sistema alimentari integral, sostenible, competitiu, arrelat territorialment al país i basat en la seva diversitat, que produeixi uns aliments saludables, accessibles i de qualitat, reconeguts pels consumidors i consumidoras.

Visió

La **concreció** d'aquesta estratègia ha de permetre iniciar el camí cap a un nou model alimentari que permeti...

Convertir Catalunya en un país de referència en termes d'excel·lència alimentària, reconegut i valorat com a tal per tots els agents de la cadena de valor alimentària, tant a escala nacional com internacional.

Valors

Per poder garantir l'**alineament** de la raó de ser del Pla (**missió**) i l'escenari que es vol configurar (**visió**), aquesta estratègia es construeix sobre la base d'uns **principis** que vertebraren el full de ruta resultant...

Transformador, innovador, resilient, just, equitatiu, col·laborador, sostenible, transparent i de qualitat.

En total, el Pla consta de...

4 dimensions
10 objectius
estratègics
20 línies
estratègiques
55 iniciatives

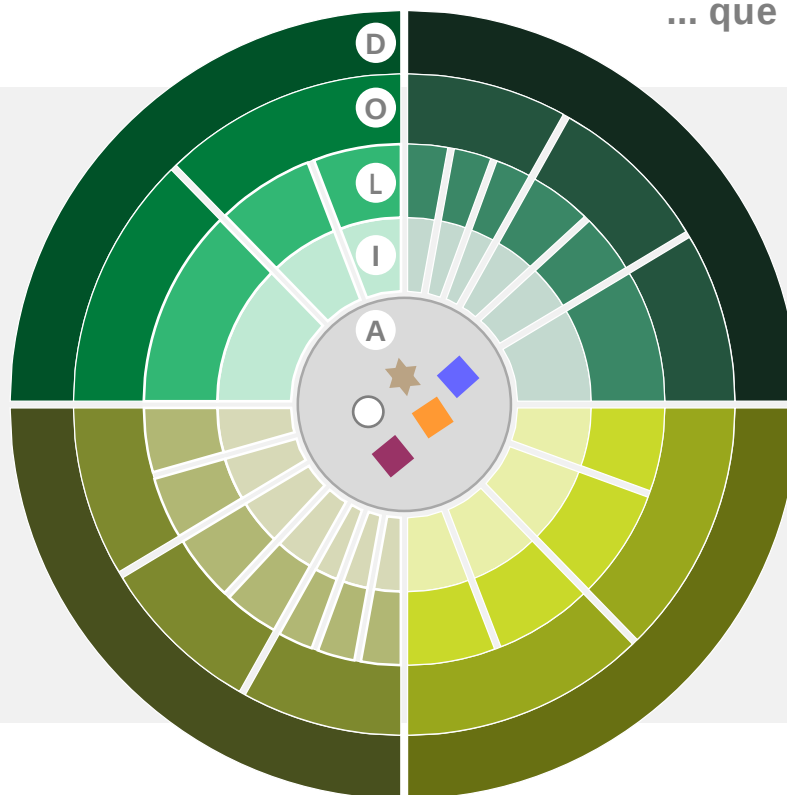
... que s'implementaran a través de:

294 actuacions

★ **100** actuacions
transformadores

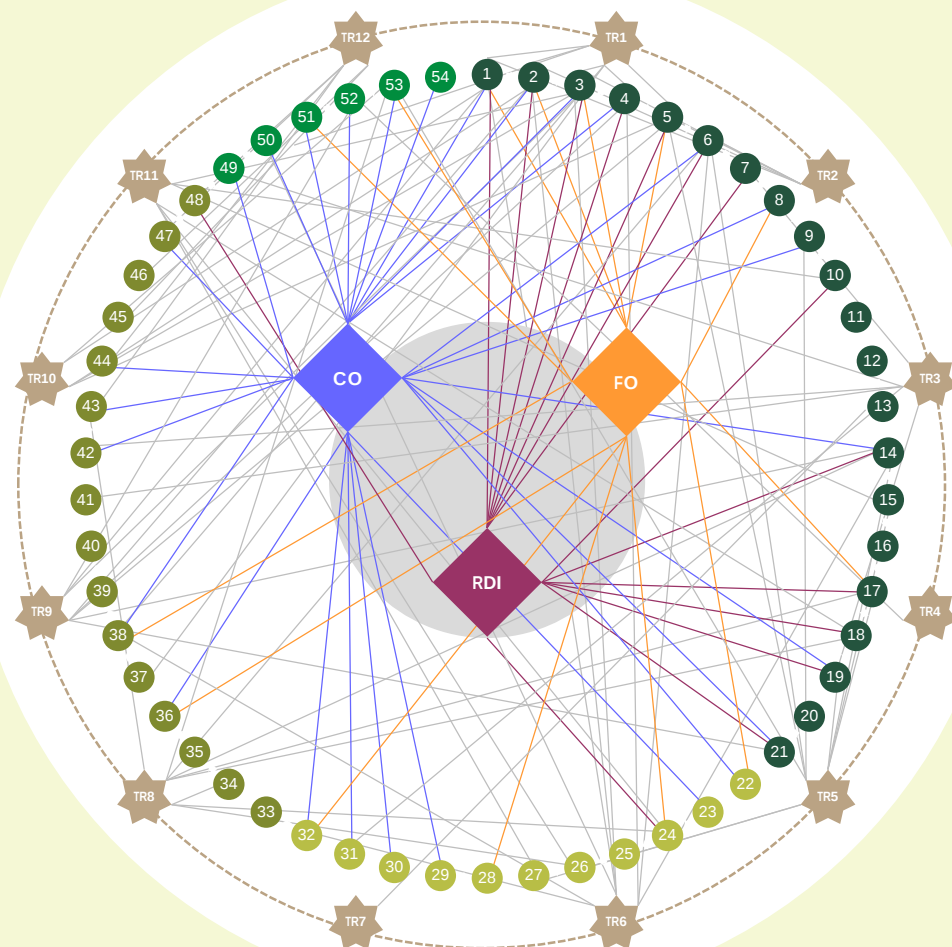
◆ **95** actuacions
instrumentals
(classificades en 3 àmbits)

○ **99** actuacions
específiques

ⓓ Dimensions Ⓞ Objectius estratègics Ⓛ Línies estratègiques ⓘ Iniciatives ⓘ Actuacions

★ Actuacions transformadores
○ Actuacions específiques
◆ Actuacions instrumentals

El Pla és un
instrument integrador
i parteix d'una
mirada sistèmica
en la que totes les
iniciatives i actuacions
s'interrelacionen i són
contemplades a partir
de la seva
multisectorialitat i
transversalitat

- ● ● ● Iniciatives
- ★ Actuacions transformadores
- ◆ ◆ ◆ Actuacions instrumentals

Dimensió 4. Saludable i de confiança

O9: Hàbits alimentaris saludables. Assegurar que la població manté uns hàbits alimentaris saludables

O10: Seguretat, qualitat i confiança.

Garantir un sistema alimentari segur, de qualitat i que generi confiança als consumidors i als mercats

D1. Sostenible, transformador i basat en la bioeconomia circular

O1: Emergència climàtica. Garantir que el sistema alimentari català esdevé una eina de mitigació de l'emergència climàtica

O2: Sostenibilitat econòmica. Assolir un model alimentari dinàmic i generador de valor, basat en la bioeconomia circular, que garanteixi la sostenibilitat econòmica de tota la cadena

O3: Auto-proveïment alimentari. Orientar el sistema alimentari català cap a un grau d'auto-proveïment més elevat

O6: Sostenibilitat social. Impulsar un model alimentari socialment sostenible i accessible per a tothom

O7: Equitat en la distribució de valor. Garantir l'equilibri del sistema a través d'una distribució de valor justa i equitativa entre tots els agents de la cadena de alimentària

O8: Col·laboració. Impulsar la col·laboració i la cooperació entre els actors de la cadena de valor alimentària a Catalunya

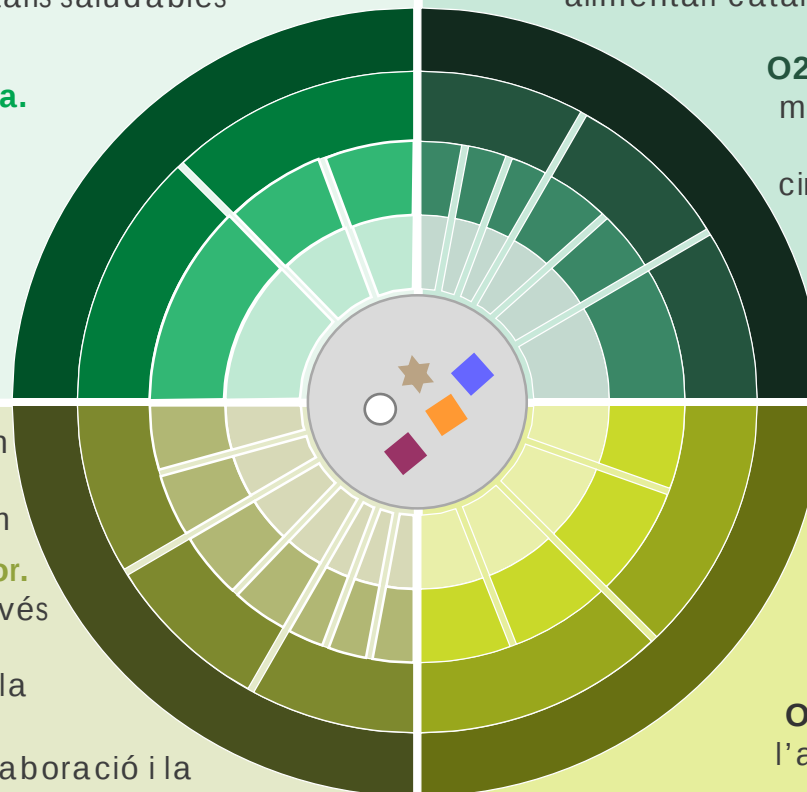
Dimensió 3. Just, equitatiu i cohesionat

O4: Cohesió territorial. Garantir la cohesió territorial i l'arrelament de la població a les zones rurals i marítimes de Catalunya

O5: Autoestima alimentària. Reforçar l'autoestima alimentària a Catalunya

Dimensió 2. Propi i arrelat al territori

Articulació d'una Llei de contractació pública alimentària

Impuls de xarxes de distribució de venda en línia de productes locals

Impuls d'un marc normatiu per incentivar la transició cap a models de producció sostenible

Definició d'un nou model de finançament del sistema alimentari català

Constitució d'un Observatori de la Cadena Alimentària

Aposta per la transformació tecnològica i digital del sistema agroalimentari

Reforç de la coordinació transversal del Control Oficial de la Cadena Alimentària

Disseny d'un programa integral d'assessorament

Conformació de l'ecosistema col·laboratiu de l'Aliança de Recerca i Innovació FoodCat

Impuls de nous models de negoci basats en la bioeconomia circular

Implementació de l'etiquetatge intel·ligent per facilitar el consum conscient

Foment de l'organització, l'estructuració i el dimensionament del sector

Actuacions transformadores adreçades a canviar les lògiques del sistema actual i que impacten transversalment en múltiples iniciatives

(D1) O1. Emergència climàtica. Garantir que el sistema alimentari català esdevé una eina de mitigació de l'emergència climàtica

1

Augment d'un 30% de l'ús d'energies renovables i millora de l'eficiència energètica en el sector agroalimentari i pesquer

Actuacions del PEAC

- Priorització i disseny de línies d'ajuts que fomentin l'ús de les **energies renovables** i la implantació d'**auditories energètiques**
- Llei de Producció Agrícola i Ramadera Sostenibles

2

Increment d'un 25% de la producció d'aliments que provenguin de models de producció i pesca sostenibles

Actuacions del PEAC

- Implementació dels models de Producció Agrícola i Ramadera Sostenibles
- Estratègia Marítima de Catalunya
- Llei de contractació pública alimentària

3

Desplegament total de la Llei 3/2020, d'11 de març, de prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris

Actuacions del PEAC

- Pla de prevenció i reducció de les pèrdues i el malbaratament alimentari a les empreses agroalimentàries

4

Aconseguir que el 60% dels envasos i els embalatges plàstics utilitzats siguin reutilitzables o reciclables

Actuacions del PEAC

- Inclusió a les línies d'ajut de criteris de prioritització de l'ús d'**envasos/embalatges plàstics reutilitzables o reciclables**
- Recerca en **envasos/embalatges biodegradables** d'origen orgànic

(D1) O2. Sostenibilitat econòmica. Assolir un model alimentari dinàmic i generador de valor, basat en la bioeconomia circular, que garanteixi la sostenibilitat econòmica de tota la cadena alimentària

5

Aconseguir que el 30% dels negocis del sector agroalimentari de nova creació es basin en la bioeconomia circular

Actuacions del PEAC

- Impuls de l'estratègia de la bioeconomia circular de Catalunya
- Disseny d'una línia d'ajuts orientada a l'ecodisseny, la demostració en economia circular i l'ecoinnovació estratègica

6

Increment d'un 20% del nombre d'empreses agroalimentàries i pesqueres que adoptin tecnologies exponencials

Actuacions del PEAC

- Articulació d'un **Hub** adreçat a incorporar tecnologies exponencials a tot el sector agroalimentari
- Implementació de l'etiquetatge digital intel·ligent
- Digitalització de les xarxes de distribució de productes locals

7

Impuls de set projectes transformadors basats en la recerca i la innovació que promoguin la transformació del sistema agroalimentari i pesquer arreu del territori

Actuacions del PEAC

- Creació de l'Aliança de recerca i innovació FoodCat
- Estímul de la col·laboració públic-privada
- Potenciació d'agendes compartides en l'àmbit de l'R+D+I

(D1) O3. Auto-proveïment alimentari. Orientar el sistema alimentari català cap a un grau d'auto-proveïment més elevat

8

Increment d'un 10% la taxa d'autosuficiència dels productes agraris no elaborats.

Actuacions del PEAC

- Millora de l'adaptabilitat de les espècies agràries al canvi climàtic
- Diversificació i ampliació de les hectàrees productives
- Millora dels regadius existents i ampliació de les hectàrees potencialment regables

9

Augment en un 10% del consum agroalimentari de procedència local, tant per part del consumidor final com per part de les indústries agroalimentàries

Actuacions del PEAC

- Suport i dimensionament de les xarxes de distribució de productes locals
- Recuperació i conservació de les varietats locals d'interès agrari de Catalunya
- Creació i implementació del CatScore

10

Substitució d'un 10% de les proteïnes animals tradicionals per noves fonts de proteïnes, tant per al consum humà com animal

Actuacions del PEAC

- Pla de proteïnes vegetals de Catalunya
- Impuls de la innovació en la generació de nous productes

(D2) O4. Cohesió territorial. Garantir la cohesió territorial i l'arrelament de la població a les zones rurals i marítimes de Catalunya

11

Increment net en un 10% anual de noves incorporacions a l'activitat agrària

Actuacions del PEAC

- Programa de mentoria
- Nou sistema de finançament
- Agilització tràmits administratius

12

Augment en un 10% anual del nombre de dones titulars d'empreses agroalimentàries i de la participació de les dones en els òrgans de decisió i de representació

Actuacions del PEAC

- Impuls de les polítiques de transversalitat de gènere per a la incorporació de la dona en el món rural i marítim

13

Impuls de la creació de 10 iniciatives emprenedores en el sector agroalimentari, en zones rurals i marítimes, que fomentin la cohesió territorial

Actuacions del PEAC

- Infraestructures de petita dimensió
- Infraestructures compartides
- Vivers d'empreses agroalimentàries
- Xarxa de laboratoris rurals

14

Augment en un 25% del nombre de persones productores integrades a la xarxa de distribució de venda directa de productes locals

Actuacions del PEAC

- Impuls de les iniciatives de connexió entre la producció local i els consumidors i consumidores, agilitzant-ne i facilitant-ne la interacció, mitjançant plataformes digitals i logístiques

(D2) O5. Autoestima alimentària. Reforçar l'autoestima alimentària a Catalunya

15

Foment d'un mínim de 25 iniciatives per donar valor les varietats locals, races autòctones, productes de qualitat diferenciada i artesans com a via per promocionar la gastronomia catalana

Actuacions del PEAC

- Campanya institucional: **"Bo per tu, bo per tothom. Catalunya, on l'alimentació és cultura"**
- Iniciatives: **Gastroteca, Benvinguts a Pagès** tot l'any, **Atles dels paisatges gastronòmics, Gastrocat, Premis de l'Alimentació**

16

Aconseguir que el 50% de l'oferta alimentària de caràcter públic sigui amb producte local, de temporada i de producció sostenible

Actuacions del PEAC

- **Llei de contractació pública alimentària**
- Articulació d'un programa per a la incorporació del **Menú Menjar català a tots els actes públics (nacionals i internacionals)**

(D3) O6. Sostenibilitat social. Impulsar un model alimentari socialment sostenible i accessible per a tothom

17

Garantia de l'accés universal a una quantitat suficient d'aliments per tenir una dieta saludable mitjançant eines que facilitin l'empoderament de les persones vulnerables

Actuacions del PEAC

- **Consolidació del model de la targeta moneder:** mitjà d'accés no estigmatitzador
- En situacions **puntuals:** **Cistella bàsica universal**

(D3) O7. Equitat en la distribució de valor. Garantir l'equilibri del sistema a través d'una distribució de valor justa i equitativa entre tots els agents de la cadena de alimentària

18

Garantia que les persones productores d'aliments frescos no transformats reben com a mínim el cost de producció mitjà d'aquell producte en la seva zona

Actuacions del PEAC

- **Observatori de la Cadena Agroalimentària:** **blockchain** en l'establiment de preus
- **Proposta de millora de la normativa** aplicable a la **cadena alimentària**

(D3) O8. Col·laboració. Impulsar la col·laboració i la cooperació entre els actors de la cadena de valor alimentària a Catalunya

19

Increment en un 10% del nombre de persones productores adscrites a associacions de comercialització conjunta

Actuacions del PEAC

- Disposició de caràcter general que reguli la posició dels productors a Catalunya, adaptada a les particularitats de la realitat catalana.
- Disseny de línies d'ajuts que prioritzin les transformacions que es facin a través de les organitzacions de productors (OP)

20

Augment en un 10% de les aliances o les associacions d'operadors econòmics amb suport públic directe o indirecte de les administracions

Actuacions del PEAC

- Articulació de línies d'ajuts per a la creació d'OP i d'AOP
- Circumscripcions econòmiques
- Extensions de norma
- Foment del cooperativisme agrari català
- Interprofessionals agroalimentàries
- Col·laboracions público-privades

(D4) O9. Hàbits alimentaris saludables. Assegurar que la població manté uns hàbits alimentaris saludables

21

Aturar la tendència creixent d'excés de pes en la població, i especialment en la més afectada per les desigualtats socials, promovent l'adquisició d'hàbits alimentaris saludables

Actuacions del PEAC

- Millora de l'oferta alimentària dels espais d'aliments de caràcter públic
- Impuls del control de la publicitat de productes rics en sucres, sal o greix.
- Professionals especialitzats en alimentació i nutrició en espais clau

22

Incorporació de formació estructurada i sistemàtica en tots els plans docents sobre estils de vida saludables

Actuacions del PEAC

- A destacar sobre l'alimentació, l'origen i la producció, l'elaboració, les característiques físiques i nutricionals dels aliments, la seguretat i la higiene, la cuina i la gastronomia, la sostenibilitat, etc., fomentant el pensament crític

23

Implantació del Canal Aliments

Actuacions del PEAC

- Impuls del Canal Aliments: plataforma institucional de centralització de la informació sobre l'alimentació, la salut i la sostenibilitat de manera coordinada amb els altres departaments de la Generalitat

(D4) O10. Seguretat, qualitat i confiança. Garantir un sistema alimentari segur, de qualitat i que generi confiança als consumidors i als mercats

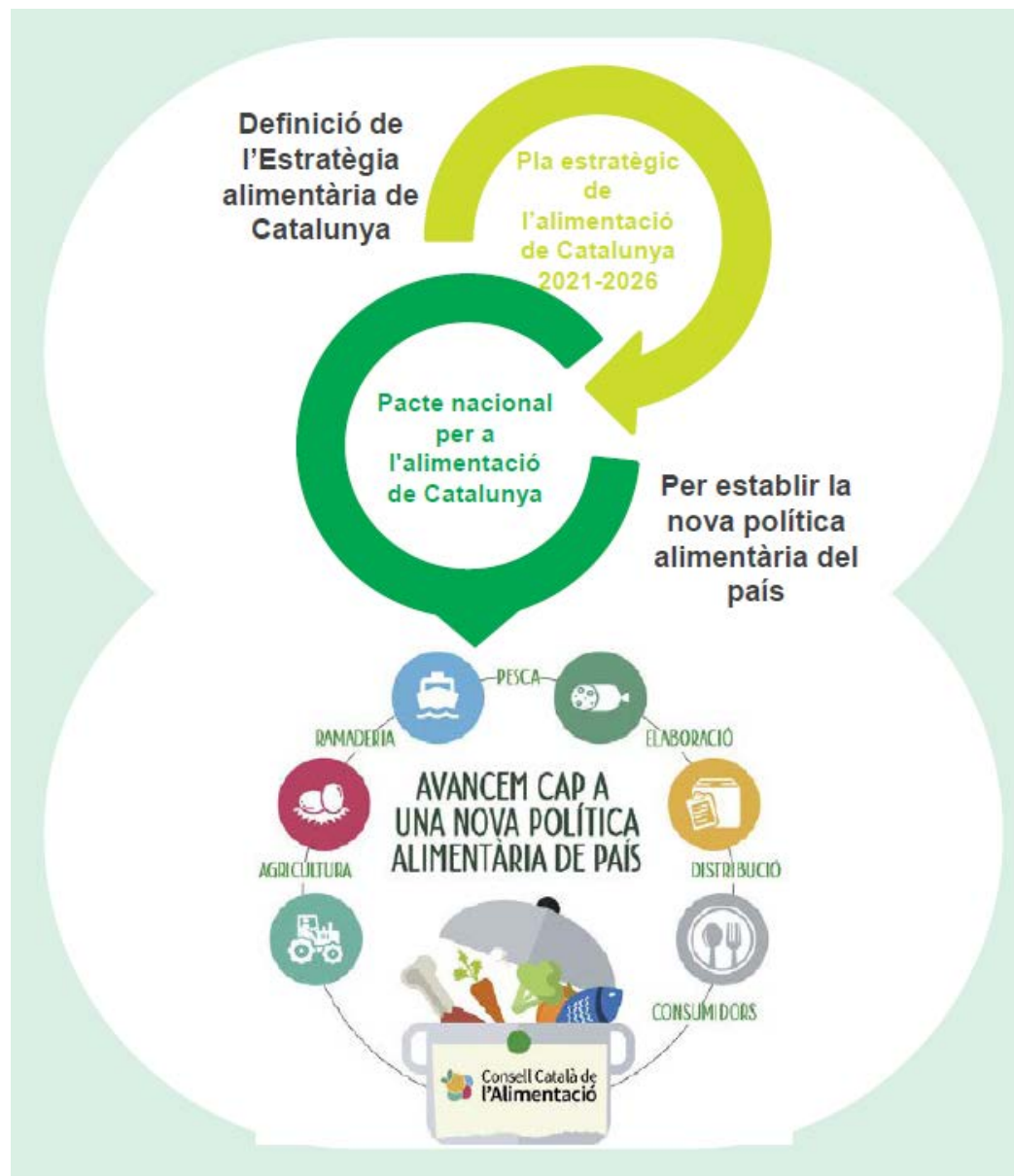
24

Implantació de l'etiquetatge intel·ligent en un 10% als productes agroalimentaris, amb l'objectiu d'arribar al 50% el 2030

Actuacions del PEAC

- Eina per facilitar que els **consumidors** /es tinguin al seu abast **informació** sobre:
 - **impacte ambiental**
 - **economicosocial**
 - **nutricional**
 - **traçabilitat**
 - **proximitat**

Resum del Pla

PLA ESTRATÈGIC DE L'ALIMENTACIÓ DE CATALUNYA 2021-2026

MISSIÓ

Articular un sistema alimentari integral, sostenible, competitiu, arrelat territorialment al país i basat en la seva diversitat, que produeixi uns aliments saludables, accessibles i de qualitat, reconeguts per les persones consumidores

VISIÓ

Convertir a Catalunya en un país de referència en termes d'excel·lència alimentària, reconegut i valorat com a tal per part de tots els agents de la cadena de valor alimentària, tant a nivell nacional com internacional

QUIN MODEL ALIMENTARI VOLEM?

SOSTENIBLE I TRANSFORMADOR

Mitigador
de
l'emergència
climàtica

Generador
de valor i
basat en la
bioeconomia
circular

Orientat cap
a un major
grau d'auto-
proveïment

PROPI I ARRELAT AL TERRITORI

Facilitador de
l'arrelament de la
població a les zones
rurals i marítimes de
Catalunya

Potenciador de
l'autoestima
alimentària

JUST, EQUITATIU I COHESIONAT

Impulsor
de la
sostenibilitat
social i
l'accés als
aliments

Garant d'una
distribució de
valor justa i
equitativa entre
tots els agents
de la cadena

Promotor
de la col·labo-
ració i la
cooperació
entre els actors
de la cadena

SALUDABLE I DE CONFIANÇA

Impulsor
d'hàbits
alimentaris
saludables

Promotor de la seguretat,
la qualitat i la confiança
de les persones
consumidores i dels
mercats

COM L'ASSOLIREM?

Articulació
d'una Llei
de
contractació
pública
alimentària

Impuls d'un
marc norma-
tiu per
incentivar la
transició cap
a models
sostenibles

Constitució
d'un
Observatori
de la
Cadena
Alimentària

Reforç de la
coordinació
transversal
del Control
Oficial de la
Cadena
Alimentària

Conformació
de
l'ecosistema
col·laboratiu
de l'Aliança
de Recerca i
Innovació
FoodCat

Implementa-
ció de
l'etiquetatge
intel·ligent
per facilitar el
consum
conscient

Impuls de
xarxes de
distribució
de venda en
línia de
productes
locals

Definició
d'un nou
model de
finançament
del sistema
alimentari
català

Aposta per la
transformació
tecnològica i
digital del
sistema agro-
alimentari

Disseny d'un
programa
integral
d'assessora-
ment

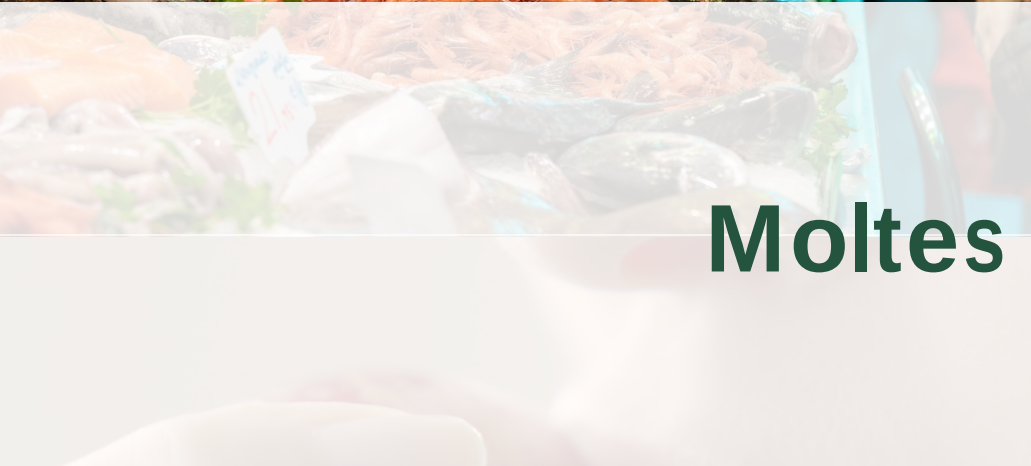
Impuls de
nous
models de
negoci
basats en la
bioeconomia
circular

Foment de
l'organització,
l'estructuració
i el dimen-
sionament del
sector

PACTE NACIONAL PER A L'ALIMENTACIÓ

Moltes gràcies

